

Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / JV

VD/4049/02.08.00.00/2020

HW/JV/TH

Yksityishenkilö on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätöksestä. Esitetään, että hankintaoikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Vantaalainen yksityishenkilö (myöhemmin ”valittaja”) on 6.9.2021 tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 tekemästä hankintapäätöksestä, joka koskee Vantaan ratikan Tikkurilan suunnittelupalveluita.

Asian tausta

Kyseessä oli EU- kynnysarvon ylittävä palveluhankinta, jonka ennakoitu kokonaisarvo oli noin 4 miljoonaa euroa.

Hankintamenettely toteutettiin avoimella menettelyllä. Hankintaa koskeva tarjouspyyntö julkaistiin julkisten hankintojen ilmoituskanavalla HILMA:ssa 3.5.2021. Menettelyn aikana julkaistiin kaksi korjausilmoitusta, 28.5.2021 ja 15.6.2021.

Hankintailmoituksen mukaan tarjousaika päättyi 22.6.2021. Määräaikaan mennessä hankintayksikkö vastaanotti kaksi tarjousta, AFRY Finland Oy:n ja Sitowise Oy:n tarjoukset. Hankintayksikkö tutki tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden ja tarjoajien kelpoisuuden. Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia ja tarjoajat täyttivät soveltuvuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjousvertailun perusteella tarjouskilpailun voitti Sitowise Oy, joka teki kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Vantaan kaupungin tekninen lautakunta päätti 18.8.2021 § 4 valita Sitowise Oy:n tarjouskilpailun voittajaksi. Hankintasopimusta ei ole vielä allekirjoitettu.

Hankintapäätöksen jälkeen valittaja on 6.9.2021 tehnyt teknisen lautakunnan hankintapäätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen.

Valittajan esittämät vaatimukset

Valittaja vaatii hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että päätös tulee oikaista valtuuston periaatepäätösten mukaiseksi ja tarjouskilpailu hylätä. Valittaja väittää, että nyt tehdyllä hankintapäätöksellä esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa.

Valittajan hankintaoikaisuvaatimuksessa esittämät tarkemmat perusteet on esitetty tämän päätöksen liitteessä 1.

Hankintaoikaisun oikeudellinen arvio

Valittajan asianosaisuudesta

Valittajana on vantaalainen yksityishenkilö, joka ei ole osallistunut hankintayksikön toteuttamaan julkiseen hankintamenettelyyn.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisella tarkoitetaan yleisesti sellaista ehdokasta tai

tarjoajaa, jonka oikeusasemaan hankintapäätöksellä tai muulla hankintamenettelyssä tehdyllä ratkaisulla on vaikutusta. (Hankintojen kilpailuttaminen, Tietosanoma 2017, Pekkala & Pohjonen & Huikko & Ukkola, s. 565–565)

Hallituksen esityksen (HE 190/2009 vp. s. 59) mukaan hankintalain esitöissä ja vakiintuneessa oikeuskäytännössä asianosaisena on pidetty lähinnä alalla toimivaa yrittäjää, jolla on tai olisi ollut mahdollisuus saada oma tarjouksensa hyväksytyksi oikein toteutetussa hankintamenettelyssä. Tilanteissa, joissa hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan hankintasäännösten edellyttämällä tavalla, alalla toimiva yrittäjä on oikeuskäytännössä katsottu asianosaiseksi lähtökohtaisesti vain, jos yrittäjä on antanut tarjouskilpailussa tarjouksen tai jos yrittäjä on ainakin voinut osoittaa pyrkineensä osallistumaan tarjouskilpailuun (esimerkiksi MAO 180/09).

Nyt käsillä olevassa hankintaoikaisuvaatimuksessa valittajana on vantaalainen yksityishenkilö, joka ei ole väittänytään olevansa alan yrittäjä tai osallistuneensa Vantaan kaupungin suorittaman julkiseen hankintamenettelyyn. Valittaja ei ole muutenkaan esittänyt näyttöä siitä, että hän olisi muullakaan perusteella hankintalain tarkoittama asianosainen. Näin ollen hankintayksikön tulkinnan mukaan valittaja ei ole asianosainen, jolla olisi oikeus tehdä hankintaoikaisuvaatimus tai valittaa hankintapäätöksestä markkinaoikeuteen.

Muun lain kuin hankintalain vastaisuus

Valittaja on vedonnut hankintaoikaisuvaatimuksessa siihen, että esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa.

Hankintalain 163 § (29.6.2021/656) mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) nojalla. Hallituksen esityksen (HE 108/2016 vp. s. 242) pykälä vastaisi voimassa olevan hankintalain 102 §:ssä säädettyä. Hallituksen esityksen (HE 190/2009 vp, s. 75–76) mukaan muutoksenhakukielto tarkoittaa, että markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaa hankinta-asiaa ei voida saattaa enää erillisen oikeussuojamenettelyn kohteeksi kuntalain nojalla. Kuntalain osalta valituskielto merkitsee sekä kieltoa tehdä oikaisuvaatimus asiassa että kieltoa tehdä valitus.

Hankintayksikön mukaan valittaja on hankintaoikaisuvaatimuksessaan vedonnut mahdolliseen kuntalain vastaiseen menettelyyn. Hankintayksikön tulkinnan mukaan valittajan vaatimukset ovat tältä osin muutoksenhakukiellon piirissä.

Muun kuin hankintalain vastaisuus esikysymyksenä

Valittaja on lopuksi vedonnut siihen, että hankintalaissa oleva valitusoikeuden rajoitus ei supista mahdollisuuksia vedota hankintamenettelyssä tapahtuneisiin muihin kuin hankintalakiin perustuviin päätöksenteon virheellisyyksiin. Tarvittaessa myös markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu hankinta-asiassakin ennakkokysymyksenä ottaa kantaa väitteisiin siitä, että hankinta-asiassa tehty päätös on muullakin perusteella lainvastainen.

Hankintayksikön mukaan valittajan väite pitää paikkaansa, mutta se koskee kuitenkin vain markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvia asioita tilanteessa, jossa asianosaisen tekemän valitusten yhteydessä tutkitaan mahdolliset muut päätöksenteon virheet (esim. kuntalain mukaiset esteellisyyskysymykset) sen estämiseksi, että samaa asiaa ei tarvitsisi jakaa kahteen eri oikeusturvamenettelyyn toisaalta hallinto-oikeudessa ja toisaalta markkinaoikeudessa. (mm. HE 190/2009 vp. s. 76 ja 91–92).

Koska valittaja ei ole tässä hankintamenettelyssä hankintalain tarkoittamassa asianosaisen asemassa eikä asia siten kuulu markkinaoikeuden toimivaltaan, hankintayksikkö katsoo, että valittajan muita väitteitä ei tule myöskään tutkia varsinaiseen hankintalakiin perustuvan hankintoaikaisuvaatimuksen esikysymyksinä.

Johtopäätös

Edellä lausutuin perustein valittajan oikaisuvaatimus tulee jättää tutkimatta.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 25

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään jättää hankintoaikaisuvaatimus tutkimatta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Hankintoaikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / yksityishenkilö (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot / Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.2. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hankejohtaja Tiina Hulkko, puh. 050 304 4146,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)